

Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen op het gebied van de vermogensrechtelijke gevolgen van geregistreerde partnerschappen (uitgebreide samenvatting)

Met dit voorstel wil de Commissie ervoor zorgen dat er in de Europese Unie een duidelijk rechtskader komt op grond waarvan kan worden bepaald welk gerecht bevoegd is en welk recht op de vermogensrechtelijke aspecten van geregistreerde partnerschappen toepasselijk is. Ook worden er regels voorgesteld over de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen op het gebied van de vermogensrechtelijke aspecten van geregistreerde partnerschappen. Voor de vermogensrechtelijke aspecten van huwelijken heeft de Commissie een afzonderlijk voorstel voor een verordening ingediend (E 110016) omdat beide vormen van verbintenis eigen kenmerken en rechtsgevolgen hebben.

Instemmingsrecht voor de Kamer

Op grond van artikel 3, vierde lid, van de goedkeuringswet van het Verdrag van Lissabon is er bij de behandeling van dit voorstel sprake van het zogenaamde instemmingsrecht (o.m. bij een maatregel betreffende het familierecht met grensoverschrijdende gevolgen). Dit houdt in dat vóór de besluitvorming in de Raad, de ontwerp tekst aan de Staten-Generaal moet worden voorgelegd (ex artikel 3, lid 1). Instemming van de Staten-Generaal is vereist voordat de vertegenwoordiger van het Koninkrijk zijn medewerking kan verlenen aan het tot stand komen van deze verordening (ex artikel 3, lid 2). **Binnen vijftien dagen** na overlegging van het voorstel, kan de Kamer te kennen geven dat het voorstel de uitdrukkelijke instemming behoeft. Indien de Kamer dit niet doet binnen de gestelde termijn, is er stilzwijgende instemming verleend, aldus het derde lid van artikel 3 van de Goedkeuringswet.

Europese behandelprocedure

Dit voorstel voor een verordening wordt volgens de bijzondere wetgevingsprocedure behandeld op grond van artikel 81 lid 3 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Daarin staat dat de Raad besluit met eenparigheid van stemmen, na raadpleging van het Europees Parlement. Dit komt erop neer dat alle lidstaten dus moeten instemmen met het voorstel, wil het vastgesteld worden.

Inhoud van het voorstel

In Hoofdstuk I van het voorstel zijn het toepassingsgebied en de definities gegeven. In Hoofdstuk II zijn regels opgenomen over de rechterlijke bevoegdheid. Er wordt een splitsing gemaakt tussen de bevoegdheidsregels die van toepassing zijn bij het overlijden van een van de partners (artikel 3); bij de ontbinding of nietigverklaring van het partnerschap (artikel 4) en bij overige gevallen (artikel 5-8). Hoofdstuk III gaat over het toepasselijk recht. Daar is o.m. bepaald dat in beginsel het recht van de lidstaat waar het partnerschap is geregistreerd, van toepassing is op de vermogensrechtelijke gevolgen van het partnerschap (artikel 15). In Hoofdstuk IV zijn regels opgenomen over de erkenning, uitvoerbaarheid en tenuitvoerlegging van beslissingen van lidstaten over de vermogensrechtelijke gevolgen van een geregistreerd partnerschap. Hoofdstuk V bevat bepalingen over derdenwerking en Hoofdstuk VI bevat algemene bepalingen en slotbepalingen.

Motivering

Door toenemende mobiliteit binnen de EU stijgt het aantal duurzame relaties tussen onderdanen uit verschillende lidstaten en neemt ook het aantal paren toe die in een lidstaat wonen waarvan zij geen onderdaan zijn, aldus de Europese Commissie. Naast het huwelijk

wordt er ook tegenwoordig ook wel gekozen voor nieuwe vormen van verbintenis, bijvoorbeeld het geregistreerd partnerschap. Ook geregistreerde partners krijgen te maken met problemen die vaak worden veroorzaakt doordat de regels die op de vermogensrechtelijke gevolgen van dit soort verbintenissen (met een grensoverschrijdende dimensie) toepasselijk zijn, aanzienlijk uiteenlopen in de lidstaten van de Europese Unie. Met dit voorstel wil de Commissie ervoor zorgen dat er in de Europese Unie een duidelijk rechtskader komt op grond waarvan kan worden bepaald welk gerecht bevoegd is en welk recht op de vermogensrechtelijke aspecten van geregistreerde partnerschappen toepasselijk is

Voorgeschiedenis van dit voorstel

De Commissie presenteerde op 17 juli 2006 een groenboek over de collisieregels op het gebied van huwelijksvermogensstelsels, waarin een aanzet werd gegeven tot een brede raadpleging over de juridische vragen die in een internationale context rijzen over huwelijksvermogensstelsels én over vermogensrechtelijke gevolgen van andere vormen van samenleven. De Eerste Kamercommissie voor de JBZ Raad heeft de conceptreactie van de Nederlandse regering op het Groenboek (COM(2010)400) op 23 januari 2007 besproken en voor kennisgeving aangenomen.